

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali-párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ötmásod perczre 5 kr. Nagybbr terjedelmű, mint azelőtt... Bélyegdíj: Minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve. Egy évre 10 fr. — kr. ... Előfizetési pénz s minden költséget... Előfizetheti helyben.

Előfizetési felhívás.

A legközelebbi évnegyed a közéletterén nagyszerű jelenségekre nyit kilátást. Országgyűlésünk termei — a meddig élete tart — fontos események színhelyeül szolgálnak; a pártok által vívott élethalálharcz a hatalom és a nemzet jogai fölött, vagy — a pártok kibékülése esetében is — hangyaszorgalom, óriási erőfeszítés és munka — foglalandják el képviselőinket.

Amellett az ujonan alakult és alakulandó törvényhatóságok sorompói megnyilván, az új törvény életrevalótlanságának — s aristokratikus és centralistikus irányzatai mellett a polgári jogegyenlőség és a népképviselőlet nagy elveivel mérő ellentétességének igazolása, bő anyagul szolgálанд a nemesebb pártlarczok küzdőinek számára.

Ezenkívül, helyi érdeket tekintve, az ujonan sorakozott pártok küzdelméi, a bizottmányi tagok választása s általában a tisztújítási mozgalmak; a mellett az előretörékvő társulási hajlam nyilatkozatai, az üzletélet, s a szellemi jólét körében: mind kiváló érdekességet kölcsönöznek a polgári és társadalmi közéletnek.

Hogy a baloldali pártnak mind az országban, mind városunkban oroszánrészt jut e küzdelmekből, melyek a haza üdvével vannak kapcsolatban, mutogatni is fölösleges volna.

E küzdelmek tükre, és a mennyire erőnk engedi — irányzója igyekszik lenni a „Debreczen“ továbbra is. A fokozatosan emelkedő részvét — mely lapunk iránt eddigéig is nyilatkozott, — fölment bennünket attól, hogy nagyszavakkal tegyünk fogadást a t. cz. közönség előtt.

Maradunk eddigi álláspontunkon. Csapán a törekvés lesz bennünk erősebb: megkettőztetjük erőnket arra nézve, hogy lapunk érdekességét emeljük. Gyors és hű közlemények a politikai, társadalmi élet, az ipar-kereskedés, gazdaság, és a közmívelődés körében fölmerülő eseményekről: továbbra is feladatunk leand.

S hogy kitzított czélunknak megfelelhessünk: szives pártfogást kérünk. Előfizetési díj: évnegyedre helyben és postán 2 ft. 50 kr. félévre 5 ft. Az előfizetési díjak egyedül Telegdi K. Lajos debreczeni könyvkereskedő urhoz (városház alatti boltjába) küldendők. Kelt Debreczenben, márcz. 20. 1872.

Oláh Károly, felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Az országgyűlési viták.

©) Körül-belől két hete, mióta az országgyűlésen az ellenzék folyvást, egész napokon át, óriási erőfeszítéssel harczol a kormány és a kormánypárt ellen.

A jobboldali lapok, valahányszor az ellenzék indokoltan igyekszik kifejezni véleményét a kormány új irányzatai ellen, melyek a nemzet jogai megszorítására vonatkoztak, nem késték felelőssé tenni az ellenzék a drága idő elpazarolásáért, mely az országnak, a hosszú beszédek miatt, oly sok költségbe került.

Volt-e a kormányajánlatok igazságon, könnyen át lehet látni csupán abból is, hogy a kormány mindamellett, hogy az időt pénznek látáztott venni, öt évi kormányzása alatt, sohasem sietett, a leg-hasznosabb és legzükségesebb reformokat előmozdítani.

Most még több oka lehet a kormánypártnak, a meg nem érdemelt vádat feleleveníteni az ellenzék ellenében; mert — majd két hét óta — csaknem mindig az ellenzék szónokai tartják ki az üléseket beszédeikkel.

Az hiszi a kormány, hogy jogosult azon híresztelésre, miszerint az ellenzék miatt sok sürgős kérdés megoldatlanul marad a jelen országgyűlésen, melynek — ha előbb fel nem osztlattak — april 20-kán lejár megbízatása.

Pedig éppen megfordítva áll a dolog. Az időpazarlásnak egyenesen a kormány az oka.

Mert a választási törvényvétel iránti javaslatot, mely a választók ezreit foztatná meg országgyűlési képviselőválasztási joguktól, és az országgyűlésnek 3 évről 5 évre terjedő tartama iránti műveletét mindenörön keresztül akarja hajtani: hogy a megszorított választási jog folytán többségre jutva innét, 5 évig biztosítva legyen hatalmának nyugodtan

felhasználására nézve azon irányban is, hogy az 1877-ben lejárandó közöstygyes szerződést — mely pénz- és hadügyi tekintetben elveszi Magyarország önállóságát, mert Ausztria betolyásának veit azt alá — ki tudja, mily hosszú időre, meghosszabbithassa.

A kormánynak eme veszélyes irányzatai ellenében, melyekkel a nemzetet politikai jogai gyakorlásában, és közéletében szolgására kárhoztatni törekszik, — erőlyesen ellentáll az ellenzék; s mivel más fegyverrel nem rendelkezik, heketen át tartó szónoklataival oda igyekszik vinni a dolgot, hogy april 20-áig a mikor be kell rekesztetni az országgyűlésnek, törvénykérdésbe a válhassanak a jogfosztó javaslatok.

Már most itélie meg a nemzet, vajon abban van-e több kára, hogy az országgyűlés 4—5 heti tartama alatt fizetni kell az országgyűlési költségeket, vagy abban, hogy ha ez idő alatt oly rozsz törvények jönnének létre, melyek a választók, sőt az összes nemzet jogait évekre, sőt lehet, hogy évtizedekre megszorítják; s a politikai jogteljődésnek óriási gátakat vetnek?

Az hiszük, világos, hogy az utóbbi szerencsétlenség kikerülése a fődolog.

Erre törekszik az ellenzék a kormány ellenében.

S ha van felelősség e tárgyban, az idő, a pénz pazarlás és a hasznos törvényeknek létre nem jöhetése miatt:

A felelősség egyedül a kormányra hárul, mely az ellenzékét végső eszközökre kényyszerítette.

Fegyverszünet — a képviselőháznak. Amaz egyezkedésből, melyet tegnap említtünk, csakugyan lesz valami, s a kormány nem is tehetne okosabban, mint hogy enged. Tegnap reggel már 24 óra a két párt közt fegyver-

szünet kötöttet, s Lónyai hosszasan értekezett a baloldali féttakkal.

Ghyeznek Kassáról a következő távirat küldött a fővárosba: „A kassai balpártnak mai napon tartott közgyűlése, az országos ellenzék mindkét irányzata által a választók jogainak védelmében követett hasznos eljárása fölött helyeslést, s üdvözletet fejezte ki, és kitartást kíván a további küzdelemhez. A kassai balpárt nevében Hammerberg László emlík.”

A pesti terézvárosi választókat tegnapelőtt egy bizottmány gyűlése hívta meg a lövődebe. A gyűlésre néhány száz tag jelent meg, kik Beliczayt tették elnöké, s az megvizsgolt a reform-párt programját olvastatva s azt ajánlotta a választók figyelmébe. A jelen volt ellenzéknek azonban tulkiáltották az ugynevezett reformpártiakat, és Jókait Mórtek életét s az értekezlet eredménytelenül osztott szót.

Szentsejti törvények. A hiv. lap tegnap száma közre teszi a Sink pataknak Kis-Sink és Vojta községek határában leendő szabályozásánál szükséges katasztrófáról; továbbá a budapesti indóházakat összekötő vasút létesítése: végre a miskolczi-diósgyőri és mátsolatini iparvasutak létesítése tárgyában hozott az országgyűlés mindkét háza által elfogadott és most már királyi szentesítéssel is ellátott törvényczikket teljes szövegét.

Csokonai szobor. (Folytatás.) 2. A gymnasiumban. a. A VI-ik osztály 13. 30. b. Az V-dik osztály 15. c. A 4-ik osztály 14. 40. d. A III-ik osztály 10. 90. e. A II-ik osztály 9. 60. f. Az I-ő osztály 13. 6.

8. Takarékpénztárból 200 9. Dalegyeltől Komlósy Imre által és Konkoli ajándéka, ugyan 5 általa 50. 10. Mayer Emil ivén 30. 11. Kis Lajos ivén 78. 12. Szakál Lajos ivén 190. 13. Márton Lajos ivén 10. 14. Huzly Károly ivén 29. 15. Vécsei Imre ivén 22. 16. Rácz György ivén 12. 17. Vass Pál ivén 5. 18. Csanak József ivén 12. 20. Összeg 7771 ft.

csak parányi fölt tapadt is reá, a hölgy élő halott. A grófnő büszke tekintettel nézett Smilanszky teljesen nyílt és komoly arczába. — Nem értem szavait! Avagy nem fölt nélkül-e Iduna Violenszka hírneve? — Az eg óvjon, hogy ilyesmire gondoljak. Sőt inkább ön a férfi ágban — fájdalom! — kihalt Violenszky család méltó utódja; jótékonyága, nemes hönlényü büzgalma ország-szergete ósmeretes s ép ez okoknál fogva ön egyike azon magas állásu egyéneknek, kiket a nemzet különös figyelemmel kísér.

— Ez esetben... — A nőnek azonban ez nem előny; magas polcon állani annyit tesz, mint mindenki különös figyelmének kitéve lenni. — En nem félek a figyelemtől. — Azt elhiszem, de figyelemzetnem kell, hogy magasan álló fényes tárgyakon minden csekély fölt is nagyon föltűn. — Iduna sértett büszkeséggel nézett gondnokára. — Ön ugy tesz, mintha nevem megörzésére kívánna figyelemzetni! — Neheztelni kezd rém? mindegy!

62. kr. Összes kamatok 1861-től 1866-ig 823. 90. együtt 8895. 52.

Kiadás. Iszó Miklósnak 1826. 28. a szobor árába előleg 2070. 56. együtt 3896. 84. Átazámolt az emlékkertvárosnak 1869 jul. 30-án 4698. 78. Összeg 8585. 52. Másodszer. Tóth Antal pénztárnoksága alatt. Nyilvános számadás a Csokonai szoborról. I. 1869. jul. 30-tól 1869. decz. 31-ig Bévétel.

1. Csanak József 1869 jul. 30. a választmány utján átadott, átadási okmány mellett, a. 3. db. tak. rékpénztári könyveinek 4698. 78. b. Oláh Károly ivén 10. c. Komlósy Imre ivén 16. Jegyz. Ebbe adakoztak Komlósy Lina 1. ft. Komlósy Imre 10 ft. Fényes Menyhért 5. ft. d. Telegdy László és György 5. e. Csanak József 100. f. Sombory Imre ivén 19. Jegyz. Ebbe adakoztak Sombory Imre 5 ft. Szölösi János 5. Király Mihály 5. Bálint Elek 5. Krajinik Alajos 1. Bay Ferencz 1. Csorba Sándor 1. g. Lelaplelési vászon árverési ára 6. 70. 2. Ellenanyagát mellett, a Takarékpénztár adománya 200. b. Dalegyelt ajándéka 289. 53. Jegyz. ebbe a helybeli szántársulat küldött N. Váradról magok közti gyűjtésből 32 fot. c. Két hangverseny jövedelme 341. 50. Jegyz. Ebbe foglaltatnak következők felülfizetés: a színház engedés utján 60 ft. M. Gárster Bősötől 20. Tóth Antal 15. Simonffy Sámuel 10. Komlósy Imre 6. Móricz Antal 5. Simonffy Sámuelné 2. Vámosy Ida 1. d. Két mükedvelői előadás jövedelme 888. 11. 3. Sombory Imre újabb gyűjtése gr. Dégenfeld Imre házából 130. Jegyz. Az aláírási új további gyűjtése czéljából a gyűjtőnél maradt, 4. Balázs Kálmán által visszatartandóként zenédij 2. 5. Debreczeni pal. utján 1. 50. 6. Kamatok a takarékpénztárból 6 könyvekre 171. 10. Összeg 8879. 12.

Kiadás semmi. II. 1870. jan. 1-től 1870. decz. 31-ig Bévétel. 1. mult évi maradvány 8669. 12. 2. Takarékpénztár újabb ajándéka 200. 3. Gözmalom újabb ajándéka 300. 4. Furdós János ivén 15. Jegyz. Ebbe adakoztak Furdós János 3. — esperes Orbán Imre 2. — esperes Bakósy László 2. esperes. Szilágyi Lajos 2 ft. Szóke János Mihályfalván 2. Felegyházi Beniamin tanár

7752. 13. és két db. arany. (Folyt. köv.)

2. Kiss András tanár 2. 5. Király Mihály ivén 7. 60. Jegyz. Ebbe adakoztak Kuthy István 1. Bököni Sándor 1. Erdődi Lajos 1. Fényes Károly 1. Papp György 1. Stencsinger 1. Stachó Ferencz 1. többen 60 kr. 6. Veszprémi Sámuel ivén 2. 85. Jegyz. Ebbe adakoztak Veszprémi Sámuel 1. Megyesi Sándor 50 kr. Csabala Gábor 40 kr. többen 95 kr. 7. Balla Mihály ivén 10. Jegyz. Ebbe adakoztak Balla Mihály 2. 90. Beke Mihály 1. Vozári Lajosné 40 kr. Gál Istvánné 50 kr. Gál Lajos 1 ft. Kovács János 20 kr. Csiky György 1. Kerékjártó Sándor 50 kr. Szabó Demeterné 1. Kádár István 50 kr. Czenger István gyűjtése 5. 9. V-ik gymnasiumbeli tanulók ifj. Oláh Károly utján 2. 50. 10. Makó István ivén 10. Jegyz. Ebbe adakoztak: Makó István 2. Makó István 1. Makó Lajos 1. Makó Mari 1. Makó Ilona 1. Makó Kálmán 1. Makó Albert 1 ft. 11. Szekeres Pál tanár Komjáthy László utján 2. 12. Nagy István esperes 5. 13. Gál József építész visszaajándékozott munkabért 11. 70 kr. 14. Szobor kiállítás jövedelme 50. 10. 15. Felülfizetések 5. Jegyz. Ebbe fizettek: Sánta István 2. Szikszai József (piacz) 2. Huzly Károly 1. 16. Kamatokból 8 könyvekre 246. 26. 17. Komlósy Imrené Thuzó Róza 1 db. arany. 18. Czelder Márton 1 db. arany, összesen 7752. 13. és két db. arany. (Folyt. köv.)

A törvényhatóságok szervezése. A régi Nagyvárad nincs többé. Vársárpán, e hó 17-én tartotta a régi szervezeti város utolsó, mondhatni bucsu gyűlést. — A képviselői teljes számmal valának s várakozással csüggték a megjelölő polgármesternem. Tudta, érezte minden egyes, mily évezetes a percz, melyben visszatekintve a múltra, csak pár pillanattal ezelőtől, az új városi élettel s mert e tudat közlölve járt a lelkiismeretesség bizonyos nemével, alig volt valaki, ki a közgyűlésen megjelent szent kötelességének ne tekintette s eme kötelességet eleget nem tett volna. — Polgármester éveken át való sáfárkodásról ad számot. — Felkéri mindenekelőtt a képviselői testületet, hogy engedje meg neki, miszerint e rendkívüli alkalommal magáról szólóhosszon előszó. — Fölzöngölte a képviselői testületet, fel a város 30,000-ot meghaladó lakosságát, hogy ha köztök egy, de csak egyetlen egy is találkoznék, ki tettei s eljárásában

— Oh a támadás nem lesz tényleges, mely visszaverhető volna, csupán néhány szó. Iduna kérdő tekintettel fordult a beszélő felé.

— Nem érti? Az természetes, mert hiszen ön nem ósmeri azon intriguákat, melyeknek szálai, a nélkül, hogy az áldozat csak sejtene is, mindösszebb volnaak a kijelölt fele föltéte, mindahány, míg szemfedő nem válnak fölötte. Nehézgyen szellemű czélat ifju férfiak társaságában; pár megvezetgetett szölgá, vagy éppen egy rosszkaratu gunyirat, melynek példányait egy éjjel láthatlan kezek felragasztják s ezerrnyi szemek által olvastatnak nappal, s ekkor a fölleg, mely a legnagyobb napot is elhomályosítja.

Az ifju hölgy arczaait feltűnő halványaság lepte el.

Most kezdte érteni, miről eddig fogalma sem volt.

— Smilanszky könyör nélkül folytatá: (Folyt. következők.)

TÁRCZA.

LENGYEL KAMÉLEON.

— Prulás nélkül vallom azt be, mert ön van a játékban; egy nő bármily lelkes, bármily lélekeros legyen is az, mindig csak nő marad, ki már a társadalmi élettelétnél fogva oly helyzetben van sorvita, melyben saját védelmére sem fejtheti ki egész erejét. — Az ifju hölgy lehangoltan dült vissza támlányába s mély sóhajjal viszonáz: — Igaza van, én csak hölgy vagyok! — Ki nem szállhat sikra, ha megtámadtatott, kinek az onzó szökös utasítása szerint turni, vagy áldozati esui végzete. — S ha föllemelkedve az előtételen, lerészán az igazságtalan bilincseket; melyeket csupán azért kellene hordanom, hogy nőnek születtem? — Ugy különböznek tartanak önt; egy nő, ki a küzdelem terére lép, a viadal sikere,

Ballá Pál m. k.

adó ház.

olyan talál, mi a méltánytalanság, igazságtalanság s határozatlanság mosok följát hurcolja magán. — Ugy lépjen elő ez egyetlen ember s ő vesekelve fog könyörögni a képviselőtestület előtt, hogy a bebizonított bűnét szigorú ítélettel mondja ki. — Azután elősorolja a képviselőtestületnek az anyagi, szellemi, erkölcsi munkásság terén tanúsított érdemeit, a népevel, realiskola, gazvilágítás ügyét, — felhozza a város vagyoni állapotának múlt és jelen állapotát, mely 90 ezer forint fölé emelkedett, jelez, felhozza a városi tartozásnak óriásilag megnövekedését, — a biztosítja a képviselőtestületet, hogy nyugodt lelkiismeret s tevékenységének megnyugtató tudatával tehetik annak tagjai kezük szívére. — Szól továbbá a fellelősekről, kik az új képviselőtestületből kimaradtak s felszólítja őket, leljék vigasztalást munkásságuk, lelkülméretes ügybuzgóságuk megnyugtató tudatában. Végre kéri a jelenlévőket, ne vessek rosz néven, ha felszólítja a képviselőket, egyenként kézzel szorongatva, mert büszkének tartja s tarthatja magát méltán egy övé testületre, mint a minők ő elnöke volt. — A beszéd meghatóta a hallgatóságot s itt ott könnyek is csáit az öreg urak szemébe.

Mezőy Mihály válaszal a polgármesternek a képviselők nevében s mindenek előtt kifejté: miért érzi magát jogosítva a választás szerepét magára vállalni, — mit is azaz indokolt, hogy a képviselőtestületnek ő a legöregebb működő tagja. Indítványozza, hogy a polgármesternek, hontas áldozatkészsége, ügybuzgóságát, miket éveken át működésével igazolt, lejegyzőkönyvileg köszönet nyilváníttassék. — Elfogadtattott. Nagy József megható szavakkal nyilatkozik a képviselőtestület elnökének érdemeiről. — s különösen kiemeli, miszerint dacára politikai hitvallásának, a városi ügyek körül tetteit, intézkedéseit, elejétől mindvégig a politikai színezetektől tisztán tartotta meg. — Sal Ferencz indítványozza, hogy a polgármester remél beszéde, könyvmassék, mi általános helyesléssel elfogadtattott.

Március 13-án, hétfőn először jött össze az új képviselőtestület. A kandidáló bizottságnak a képviselők által választandó 3 tagja megválasztották, a tisztújítás ideje apr. 3-ra lón kitűzve, s a közgyűlés 1/2 órai ülésén után elosztott.

Külföld.

— Franciaország. Párisban most Grammont igazolási irata a napi esemény. Több lap egész fejezetet közöl ezen iratról. A mi címze „Franciaország és Poroszország a háború előtt.” Grammont igyekszik bebizonyítani, hogy Franciaország a Hohenzollern jelöltségi ügyben nem kívánt egyebet, mint a mi jogos és méltányos volt, s bebizonyítani, hogy Vilmos és Bismarck vonakodása idézte elő a háborút. — Védi Napoleon, kárhözhatja Benedettit Grammont. Semmi újabb okmányt nem közöl.

— Anglia. Az angol alsó ház mult csütörtöki ülésében Disraeli interpellálja a kormányt, hogy érkezt-e mai felelet az amerikai kormánytól. Gladstone felel, hogy épen pár országnak és népeknek csak a pár nap előtt kapta a feleletet, s az még azon nap

minisztertanács elébe fog kerülni. Most a perczben semmi felvilágosítással nem szolgálhat.

UJDONSÁGOK

* Egy szerény munkás élettel imélt kevesebb van. Szabó Gábor a ref. főiskolában könyvtári segéd nincs többé. Szerényen és elvonultan folytonosan hivatalának élt, s nagy könyvtár rendezésének főérdeme bizonyára az övé. Szorgalma és kitartó munkássága után jobb sorára lett volna érdemes. Temetését holnap d. u. megy végbe, s mesterteréről a nagytombomba vitetik, hol Révész Imre fog tartani felette temetési beszédet. Legyen könnyű a föld korán elköltözött porainak!

* **Ozv. Fekete Gaborné** született Baranyi Eugenia asszony nevéét majdnem minden adakozók névsorában találjuk szökö. Legújabbban a főiskoláról emlékezett meg e nemes szívű urhölgy s egy régi magyar aranyat küldött hozzánk kézhezjuttatás végett édes anyja özv. Baranyi Lászlóné nevében, a főiskolai múzeum számára. Ezenkívül küldött a főiskolai önképzőtársulat részére 12 db könyvet, és pedig: „Országgyűlési emlékkönyv 1867-” 10 füzet, „Bathányi Lajos élete és halála” egy kötet, „Hazánk” egy kötet. Mindzen adományokat, valamint a t. urhölgy előfizetését a Zentai költeményei diszpendiájára, s Balogh Ferencz „A magyar protestans egyház történetének részletei” című művére, eljuttattuk rendeltetési helyükre.

* **Zentai költeményei**, melyeket a ref. felsőbb tanuló ifjúság „önképző társulata” ad ki, már kikerült sajtó alól; a csinos füzet nagyobb terjedelmű, mint az előzetési felhívásban ígértett; az előfizetőkhoz a hét végén már megkezdetik a példányok szétküldése.

* **Az egyévi önkéntesek** altszti vizsgái kedden és szerdán fognak megtartatni, s ezek után lesznek az előléptetések.

* **A színházról** folytak a szerződéses tárgyalások, már négy új tag lenne szerződötve, de hogy kik, azt csak az intendatura tudja, és az ő prófétája Szabó József. A publikum örüljön, ha majd ősszel megtudja, kiket fog tartani filléreiből.

* **Tudomásul.** A dal és zeneyegylet a népkertben levő sátor oloszpait újjakkal cseréltetren ki, valamint a tetőzetet is kijavították, az onnan kikerült fák és forgácsok f. hó 22-én azaz pénteken délután 4 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, mely árverésre a venni szándékozók illően meghívatnak.

Debreczen, március hó 20. 1872.

Komjáthy László m. k. dal és zeneyegylet pénztárnok.

* **Komjáthy László** közlalmi hivatalnok levelet küldött hozzánk, melyben kijelenti, hogy saját szavait használva — „a korteskedési szerepét magamra vállalom” — s kinyilatkoztatom, hogy ezután ráigyekszem fogok mindenképpen elkövetni, hogy Deák Ferencz nagy hazánk fia Magyarországnak és népének csak a jót és a karját. Komjáthy továbbá arra kéri

a szerkesztőjeget, hogy — saját irályát használva — „azután pedig hadjon menni mindenki a maga meggyőződéséért, legyen az az embernek vesztése; mert majd az önkéntesek ki s jjen dolgokból, hogy a baloldaliakért ellenséges a jobbnak, mert megmört a kulin Debreczenben. — Mi is azt mondjuk Komjáthyknak, hogy hagyjon menni mindenképpen a maga meggyőződésé után, és ne fogódosa erővel a közalmi munkásokat — de ákpártnak, azok meggyőződésé ellenére.

* **Figyelmeztetés.** Mindazon tulajdonost, ki — mint nem rég említettük, fáját rendelkezésnek kiraktározta, utolsó jónak látjuk figyelmeztetni, hogy fáját ápr. hó 15-ig váltassa ki, s mivel ellenkező esetben az a város javára el fog árvereztetni, mely körülmenet az illetők egyenként, személyesen is fognak értesítetni.

* **A magyar iparjegyzőtől** a debreczeni csehiek számára leérkezett már a földmívelési, ipar s kereskedelmi ügyészségnek bemutatott minta alapszabálytervezetet az 1872. évi ipartörvény értelmében alakított ipartársulatok számára. Ez izeket az egyes czémszabálytervek átvehetik Mezőy Gábor timármesternél, timárműtész 2305. sz. a.

* **Halalozás.** Kápolnásy Imre aranyműves közízületben álló n. e. je má dőlben jobblétre szenderült. Béke porainak!

* **A sorozás** — mint előre jeleztük, — ma kezdődött el városunkban, még természetesen folytatni fog; holnap az első korosztályból a 125 négyed számot húzottak fognak előállni. Egyébiránt a sorozások szokásos dal és láma most sem hiányzik.

* **Hazard játékok.** Városunkban a hazard kártyajáték még folytonosan divatozik; a rendőrség utjában több oly helyet fedezett fel, hol a tiltott játékok üzemelnek. Mi azt hisszük, hogy a rendőrség bajosan fog cselhez jutni az apróbb pénzbeli büntetésekkel, hanem legelőszörűbb volna az ily megbélyegzett nyilvános helyeket egyenesen végleg bezáratni.

* **Beküldött.** Csapóteza elején bizonyos építés következtében a közlekedés csaknem el van zárva, s a járókelőknek csak az iszonyu sáron keresztül lehet járni. Ez utcai rendőrség tiszte volna a közönség érdekében intézkedni, s r-méjük, sőt el is várjuk, hogy kötelesség szerűleg intézkedni fog. Tö b b e n .

* **Véres verekedés** folyt pár nap előtt éjjel nagyujtuzán az iparos ifjak közt; egy párnak bevették a fejét s a főbűnösök nem kerülhetek el érdemelt büntetésöket.

* **Derasin lovardája**, mely városunkba volt előjövendő, a mint halljuk bizonyos anyagi akadályok folytán nem látogat meg bennünket. Sajnáljuk.

* **Idylli élet.** Az utcai verekedések Debreczenben még napirenden vannak; közelebb is szentanautzán két iparos tanoczs véres verekedést indított, miért azonban a rendőrség nem készt öket a békés magányban elhelyezni.

Színházi szemle.

(?) Március 12. és 13. napjain a közönségnek csodákban támaszkodó része megfogadtott a színház megmozdított látogatóitól Hermann tanár fellépése által, kinek elkopt és sokszor ügyetlen mutatványai a jelen voltak. A megmozdított látogatók megfogadtott „Már alszik” és „Miért nem házasodik a sógor” sikerült előadása kedves, habár kicsiny kárpótlás volt az idővesztéséért. Szakál Róza, kinek mindkét darabban főszerepe volt, eleven természetos játékaival nagy élvezete nyújtott.

Március 14-én Scribe színműve „Tündérpárkány” a darab alapszemléje; az ipar dícsőisége és a nemességi előítélet kárhözváltásának kiáltottatása. A főszerep Beresényiné Kezeivel volt, ki azt egészen vére türelemmel vitte. Valamennyi többi szerep másodrendű, halvány s ezért a személyesítőköt keveset mondhatunk. Csak Vezér (Pannar herceg) kell figyelmeztetnünk a vélelekt érinkezésének hátrányos következményére. A tulkönyved, faszelen taglejtés közel áll a szeltes, fozes modultulhoz, különösen ha a kariatárs bizonyos modorossága járul hozzá, minőt Vezérnél szemlélünk. Ezért Pannar herceg nem az elököl, hódítai szokott, salonjátárs dandy benyomását eszközölte reánk, hanem a cizomias piperközét — ki azonfelül egy izben kissé ügyetlenül öltözködött is.

Országgyűlési tudósítás.

A képv. ház ülése márc. 19.

Elnök: Somssich.

(Jelen: — kis időre — Tóth, Pauler.)

Irányi D. kéri a házat, hogy az általa megvezetgetés tárgyában hasadott törvényjavaslat holnapután tárgyalassék. László Ádám interpellálja az igazságügyminisztert; az 1871. évi márc. 8. sz. az urbéri ügyekben Almás és Szalitztyére vonatkozólag külön javaslat beérkezését rendelni ennek el, szándékozik tehát ily törvényjavaslatot még ezen országgyűlés tartama alatt beértesíteni? — Szilvási interpellálja a közoktatási ministert; mi oka annak, hogy a nevelési alaphoz tartozó báta-széki uradalom még most is külföldiek kezén van, hogy jövedelmének hová lett fordítás, a háznak be nem terjesztetik, mi oka annak, van e tudomás az ott történt pusztításokról, s szándékozik-e a kellő intézkedéseket megtenni?

Napirend: a tegnapi vita folytatása. — Péchy Tamás Matolay indítványát fogadja el. — Salamon Ferenc az indítványozott címek egyikét sem fogadja el, mert csak akkor lehet helyet adni ismét a javaslatnak, ha ez már letárgyalatott.

Körmenydi megrója a belügyminisztert, hogy a képviselőházat kicsinyli. A képviselőház maga a nemzet, a miniszter pedig a nemzet első szolgája. Ha a szolga fölválikodik s urának ellenzékét, megérdemli bukását. Nevet nem adhat előre a még meg nem született gyermekeknek, mert nem tudhatja, fiu lesz e

vagy leány, hanem azt indítványozza, hogy a törvényjavaslatnak a tárgyalás után adassék cím. — Andrássy Gyula szerint a választási törvény szerencsésélen címét elejteni kiránja, vagy a címet a tárgyalás után véli meghatározandónak.

Huszár Imre úgy vélekedik, hogy a kérdéses törvény akadályozza a Magyar és Erdélyország közti uniót.

Fráter Imre Ma. olai indítványát pártolja.

Szóltak még: Rónai Ördög Frigyes, Matolay indítványa mellett, Mukics és Bóniz Demeter Helfti pártolják. P. Szatmári K. Az ülést 2 órakor végzött és 6 órakor folytatott.

Az 6 órai ülésen csak a régi nóták; a címet illetőleg annak el nem fogadását nyilatkoztatott: Kállay Ödön, Kende Kálmán, Percz Ferencz, Simonyi Ernő, ki is a tárgytól eltérve jobboldal jelezni kívánta az elempárt magatartását.

Holnap a vita folytatattik.

Délutáni posta.

— Bécs március 19. Auersperg miniszterelnök Budára hivott, hová má már el is utazott. — A reichsráth szombaton be fog záratni.

— Prága március 19. Hirlik, hogy a hazafias gazdasági egyesület föl fog oszlatatni.

— Troppau, március 19. Több közszembélyben munkás szavargások törtek ki.

Nyitlter.

Eladó szöllő.

A hatvan utcai kert első járásán, 1 föld és 16 négyesűg öl jó karban lévő szőlő, nemes gyümölcsfákkal, pajtával, és szőlőterelő edényekkel ellátva, örökáron eladó.

Értekezhetni kis-ujtuzán 1729-ik számú háznál a tulajdonossal. 147 1-3

Eladó ház.

Bárany-utczán, a mostani vasuti kijárás szegletén 2235. sz. a. fekvő, cserepes, kőház szabad kézből eladó.

Értekezhetni lehet Varjas Istvánál Kis Csapó utca elején 384 szám alatt.

149 1-1

Felölő szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

Lehet-e a kormány politikai?

*) A pártusáskor azon kérdés, mely által kinevezésnek-e kövte politikai hivallásukra nézve; vajon lekiadhat alá vannak-e rendeltetnek; vajon azáltal valat vállaltak, kömüködő eszközökül pártmivelleitnek.

Vannak kik a kormányhivatalnokokról írnak átalában hivatalnok dolgokban is olytani, mely a kormány részén kinevezéses.

Sokan azt hiszik hivatalnokokról, már a nyi kinevezésnek kinyi háladatosságból, tességből, nem is háfelő, mint a mit a felől.

Mi e nézet alapján? Nem szólnak a hivatalnokokról, kiknek s a kormány politikai felváltásának fogva is vőznak lenni, mivel táira főkép ök vannak kövzetlenebb befolyás az államtitkárok, s más hasonló rangúak.

Azt sem akarjuk kormányhivatalnokokat vonatkozó teendőik tára szerint kövzetlenebb azok a törvényjavaslatok.

Hanem a politikai győződés szemtel a kormány hivatalnokokról, hogy a szót, a politikai dolzást, és a politikai kormányhivatalnokokról polgári társaság tagj lenül gyakorolhatják mint a polgárság töv.

Távol attól, ha annak fontosságát, hivatalnokokról mint a bok élere nem állhat len neo agítáhatat hogy a kormányhivatalnokokról kinevezetéses politikai önkéntes dalmi értékek.

A kormány által az ország, a nemzet, a nemzet pedig azon egyének, kik a legelőszörűbb kérdéseket megbizva, páriákka nyitassanak, hogy a kinyilatkoztatásában szálként hajlongó hessenek.

Ha a kormány az is egybe volna a delt kormányhi rá egyén: ebben min lában, mind magá is rendkívül vesztés állam azáltal, hogy vatait vállal, eo ipso vataiba menő egyek kat megillető jogok.

TÁRSASÁG

LENGYEL K

— Beszélgetés

— Mindenek elő számára nincsen védele jánkban fölote gyak védelen nöket támadt eszben ismeretlen, de ügyből lármat úti nem önkéntes növelése volt Iduna erővesztett Kétségtelenül a legnehez et az, midőn oly östünk szemben, mely e bad magunkat.

Néhány percznyi melyet később Iduna t — S ily esetben szemtelennek kezvtü — It vagyon én de minő czimem fogék

H I R D E T É S E K.

A DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemű állampapírokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket, arany és ezüst pénzeket; elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény köcsön sorsjegyeket, évenkénti 4 húzás	200,000 ftr nyereménnyel, 6 ftr havi részletfizetés mellett,
osztrák hitel intézeti 1864-ki Osztr. állam	4 " 200,000 ftr " 10 ftr " " " "
1860-ki 5% osztrák állam	5 " 250,000 ftr " 7 1/2 " " " "
1839-ki osztrák állam	4 " 300,000 ftr " 8 ftr " " " "
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	1 " 150,000 ftr " 8 ftr " " " "
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	6 " 600,000 franc " 6 ftr " " " "
1866-ki Braunschweigi 20 tl.	4 " 200,000 rubel " 10 ftr " " " "
	4 " 300,000 " " 10 ftr " " " "
	4 " 30,000 tl. " 4 ftr " " " "

Az igazgatóság.

Varrógép gyárosok és iparosok számára.

Főügynöksége

A SINGER MANUFACTURING CO. - N A K

New-Yorkban.

ROBEY & CO.

Debreczen, Váradutca 2150. sz. a.

A Singer amerikai új családi varrógép azon egyedüli gép, mely mindannyi anyagot a legfinomabb tűl és kartontól a legvastagabb és dupla posztóig is varr, valódi kocs néhat mindannyi háztartásra, fehérrehab-varróknak, nőruha szabó és nőcipésznek, sapka és ernyő-csinálóknak, a gép tűzöget, szex, passzeilzsinórt bevarr, védzsinórt felvarr, minden kondorított munkát s szalag beszerést, gyaosztat végez s fölbavarrást és szűtést felvarrást eszközöl s azt mind a legnagyobb könnyűséggel és szabotossággal.

A gép has nálatának begyakorlása 3-4 óra munkája.

A „Singer Manufacturing Company” nagy gépei gyárosok és iparosok számára kiválólag erősen alkotva és a leggyönyörűbb munkát szolgáltatják.

Valamennyi gép munkaprobái ki vannak rakva.

A gépek legnagyobb készséggel mutatottak és megszerzésük kevésbé vagyonosoknak részletfizetésekkel könnyítetik. — Bátor vagyok t. cz. beces látogatásra felkérni, hogy e gépek kiválósága iránt meggyőződhessek.

3. 19-2

ROBEY & CO.

Jutányos árak, ingyen oktatás.

Szathmáry testvérek.

divat s nőruhakészítési terme Széchenyi utcán Debreczenben.

Ajánlja a nagyérdemű közönség beces figyelmébe újonnan érkezett tavaszi napernyőit, a legdivatosabb tavaszi felöltöket és női kalapokat, lehető legolcsóbb árakban.

Napernyők eredeti gyári árakban kaphatók.

74 5-2

Különféle

új finom butorok elköltözés folytán minden óráan eladók.

Értekezhetni Fried Károlynál czegléd-utca 19. sz. a.

148 1-3

Eladó ház.

A cserutzán levő 2369-ik szám alatti ház, mely áll három szobából, konyhából, kamarából, ház után való földjével örök áron eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonos

141 3-3

Sik Fülöppel.

Magyar északkeleti vasut.

H I R D E T M É N Y .

Társulatunk elsőbbségi kötvényeinek f. év 1872 apr. 1-én lejárandó kamatszélvényei:

Bécsben — az Angló — osztrák banknál | f. 60. osztr. ért.

Pesten — az Angló — magyar banknál | f. ezüstben.

fognak bevéltatni.

Pest, 1873. márcz. havában.

2 1-3

Az igazgató tanács.